

Kakvo je stanje u vezi
obrazovanje sestara i babica u
Srbiji ?
Gde je Srbija u skladu sa
zahtevima EU ?

*Mr sci med Radmila Nešić
Predsednik
Saveza udruženja zdravstvenih radnika
Srbije*

REPUBLIKA SRBIA

Površina	88.499km ²
Broj stanovnika	7.114.393
Ukupan broj domaćinstava :	2.497.187
Prosečna starost	42,6 g
Upravni okruzi	29
Glavni grad Beograd	1.698.552
Državnih zdravstvenih Institucija	360
Privatne zdravstvene Institucije (bez apoteka i laboratorija)	3725
Državne institucije socijalne Zaštite	181

Ukupan br:
Zaposlenih 1.698.223
Nezaposlenih 746.010

SRBIJA

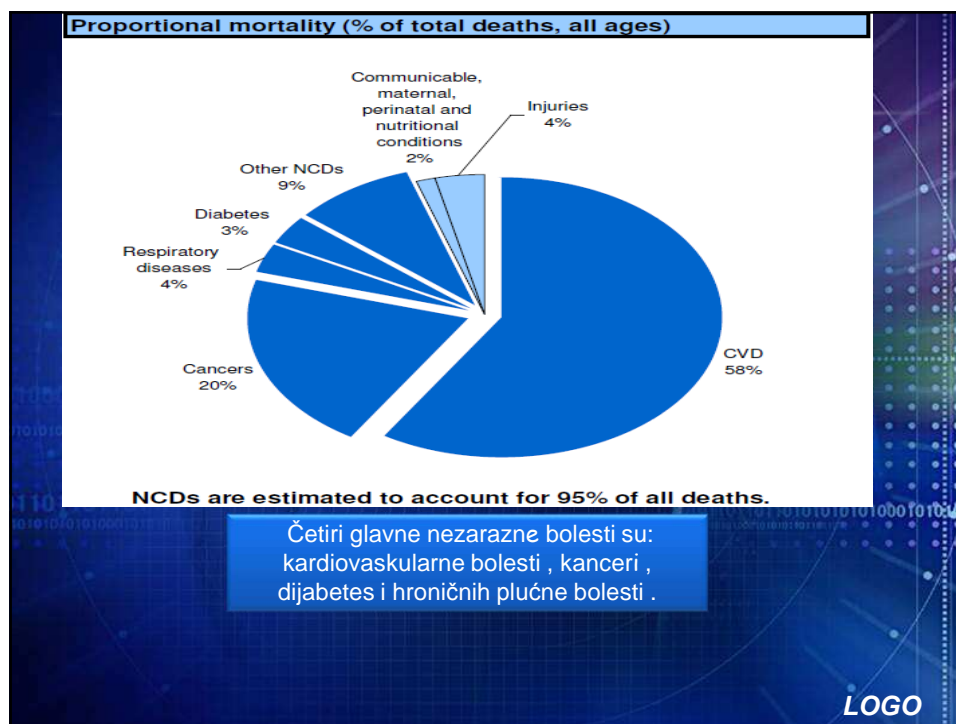
- Očekivano trajanje života u Republici Srbiji u 2015. je 75.05 god-
77.68 za žene
72.46 za muškarce
- Radno sposobnog stanovništva, starosti od 15 do 64 godina čini 67,4% ukupnog stanovništva.
- Broj starijih od 65 godina u ukupnom stanovništvu 18,2%
- Stopa prirodnog priraštaja je -4.8 ‰ .
Stopa smrtnosti je 14,0 ‰ .

SRBIJA

- Srbija ima 947,000 domaćinstava sa licima starosti 65 i više godina (37,5 % od ukupnih domaćinstava) .
- Pored toga, većina samačkih domaćinstava u Srbiji su staračka domaćinstva - čak 52,8 %
- **BND po glavi stanovnika u PPC dolara 12.480**
- **BDP (Bruto domaći proizvod. nominalni) po glavi stanovnika 6.353,96 USD (2013.**
- U Srbiji, 100.000 stanovnika, ima **623** medicinskih sestara (manje od jedne četvrtine u bolnicama u zemljama Evropske unije .)

LOGO

Health care institutions in the Republic of Serbia, 2011
Source: Institute of Public Health of Serbia Health, 2011

DRZAVNE INSTITUCIJE

Health Care Institutions	Numbers of institutions
Apoteka	35
Domovi zdravlja	157
Instituti (Zavod)	22
Opšte bolnice	40
Specijalne bolnice	37
Klinički – bolnički Centri	4
Klinički Centri	4
Klinike	6
Instituti	16
Instituti javnog zdravlja	23
Ukupno	344

European Commission

Religija

- Srbija je multi-religiozna zemlja
 - Dominantna religija je Istočnog hrišćanstva (pretežno Srpska pravoslavna crkva)
 - Katolicizam
 - Rimokatolici
 - Protestantska Hrišćanstvo
 - Protestantizam
 - Islam
 - Judaizam

ppt.glzy8.com海量PPT模板免费下载

LOGO

SINDIKATI U ZDRAVSTVU

- Sindikat Medicinskih Sestara i Tehnicara Srbije
- Sindikat zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti Srbije
- Granski sindikat zdravstva i socijalne zaštite "Nezavisnost,,
- Novi sindikat zdravstva
- Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata u zdravstvu Srbije
- Sindikat lekara i farmaceuta Srbije
- Sindikat u zdravstvu Sloga
- Sindikat nemedicinskih radnika Srbije
- **TRI SINDIKATA SU REPREZNTATIVNA NA NIVOU DRŽAVE I PREGOVARAJU O CENI RADA I PLATAMA**

LOGO

NE VLADINE ORGANIZACIJE

- NVO u Srbiji su svrstane na sledeći način:
 - alternativne organizacije kulture;
 - obrazovne i istraživačke organizacije;
 - ekološke organizacije,
 - društva i pokreti;
 - humanitarne organizacije;
 - socio-humanitarne organizacije;
 - omladinske i studentske organizacije;
 - organizacije za razvoj lokalne zajednice;
 - profesionalne i strukovne organizacije;
 - organizacije za ljudska prava;
 - think thanks;
 - mirovne organizacije i grupe;
 - ženske organizacije i grupe;
 - organizacije izbeglica i raseljenih lica;
 - međunarodne organizacije: i.

LOGO

Pravni status NVO-a

- ZAKON O UDRUŽENJIMA ("Sl. glasnik RS", br. 51/2009)
- Upis u registar Agencije za privredne registre
- Statut
- Članstvo
- Vizija
- Misija
- Medjunarodna uključenost

ppt.glzy8.com海量PPT模板免费下载

LOGO

Savez udruženja zdravstvenih radnika Srbije

- ČLANSTVO:
- 48 pravnih lica – Samostalnih udruženja
- 20 Podružnica širom Republike Srbije
- 40.000 ČLANOVA
- 38 000 medicinske sestre (3470 sestara u skladu sa standardima EU)
- tehničari i drugi zdravstveni radnici
- 2 000 lekara i drugih saradnika u našem članstvu plaćaju članovima i ne upravljaju Udruženje

ppt.glzy8.com海量PPT模板免费下载

LOGO

Realnost sestara i babica u Srbiji

Medicinska sestra - definicija ICN-a

Medicinska sestra je osoba koja je završila program osnovnog opšeg obrazovanja za zvanje medicinske sestre i ovlašćena je od strane odgovarajućeg regulacijskog tela za obavljanje poslova zdravstvene nege u svojoj zemlji.

- Osnovno obrazovanje za zvanje medicinska sestra je formalno priznat program obrazovanja koji osigurava široku bazu znanja i čvrste osnove u području bihevioralnih nauka (socijalne/ društvene) te biološke i sestrinskih znanja za ispravno sprovođenje opše prakse zdravstvene nege.
- Omogućuje i osnažuje uloge vođe kao i mogući nastavak edukacije na nivoima specijalizacije ili više nivoa sestrinske prakse -napredne sestrinske prakse.

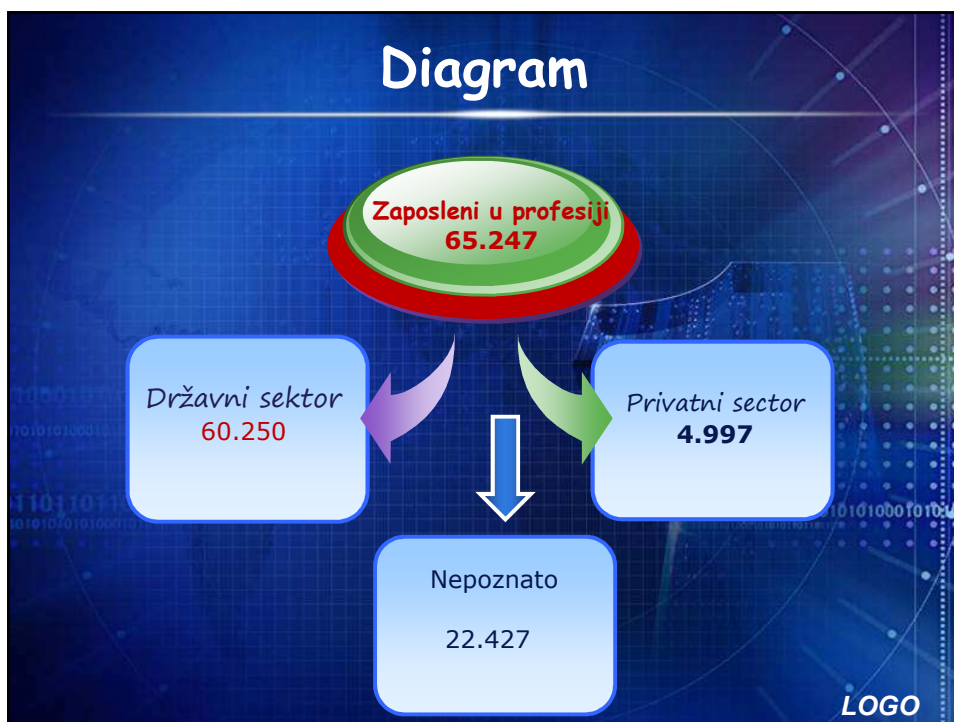
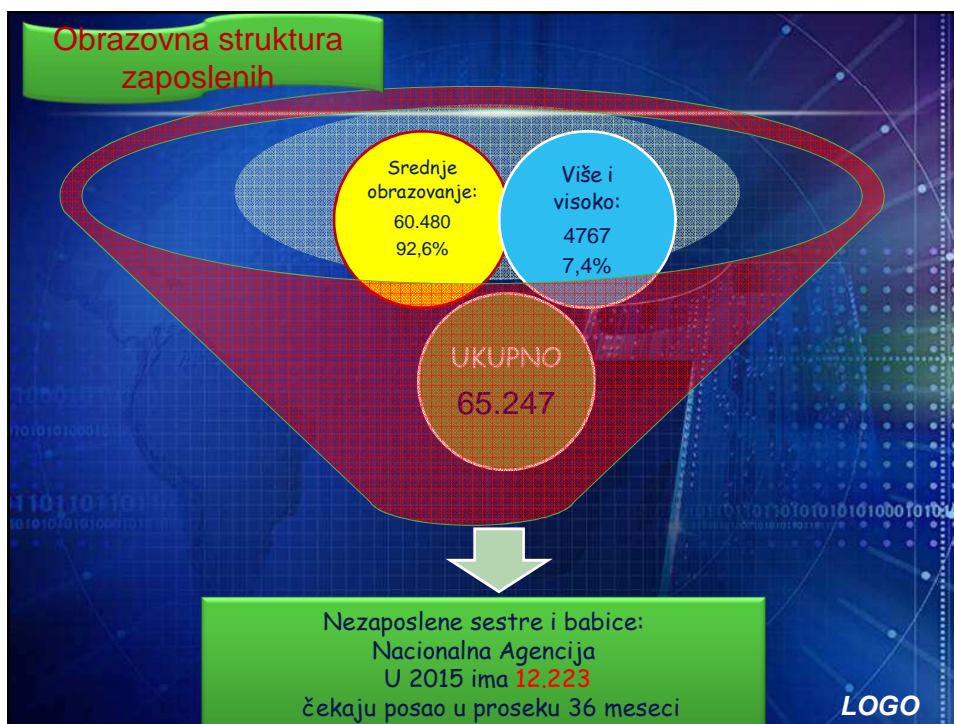
LOGO

WHO - Definicija

- "Sestrinstvo je pojam pod kojim se podrazumeva celokupna delatnost sestara i babica, koji obuhvata njihovo učešće u očuvanju zdravlja, sprečavanju bolesti, nezi i lečenju bolesnika, kao i njihovu ulogu u zdravstvenom procesu "

LOGO

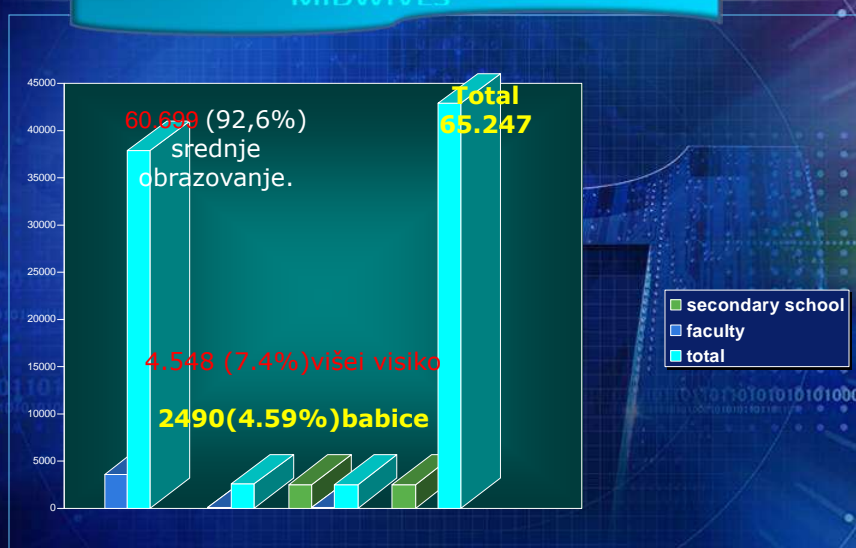

ZAPOSLENI U ZDRAVSTVU 2014

- Zaposleni ukupno **112.202**
- zdravstvenih radnika i saradnika **85.242 (76%)**
 - 21.098 (18,8 %) su Lekari
 - 2099 (8 %) Stomatolozi
 - 2188 (8 %) Farmaceuti
 - 1713 (6 %) i drugi stručnjaci
- 49.320 zdravstvenih radnika i saradnika imaju srednju stručnu spremu , od kojih 33,168 (67 %) su medicinske sestre - medicinska tehničara .
 - 8824 zdravstvenih radnika i saradnika sa Višim obrazovanjem , od kojih 4767 (54 %) Medicinske sestre- medicinskih tehničari

LOGO

PROFILE STRUCTURE OF NURSES AND MIDWIVES

LOGO

POSTOJEĆE ZAKONSKE REGULATIVE:

- ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
- ZAKON O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU
- ZAKON O ZDRAVSTVENOJ DOKUMENTACIJI U OBLASTI ZDRAVSTVA
- ZAKON O KOMORAMA ZDRAVSTVENIH RADNIKA
- ZAKON O PRAVIMA PACIJENATA
- PLAN RAZVOJA ZDRAVSTVA 2010-2015
- STATUT ZDRAVSTVENIH USTANOVA
- Pravilnik o bližim uslovima za osnivanje i obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi
- Pravilnik o kontinuiranoj medicinskoj edukaciji
- Republička stručna Komisija za zdravstvenu negu(2009god.)pa rasformirana
- Radna grupa za izradu Nacionalne strategije za sestrinstvo i babištvo Srbije, formirana 2013 .

ppt.glzy8.com海量PPT模板免费下载

LOGO

STANJE U OBRAZOVANJU ?

- POSTOJI PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE
- OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE TRAJE OSAM(8) GODINA
- SRENJE MEDICNSKO OBRAZOVNJE TRAJE (4) GODINE
- VISOKO OBRAZOVANJE
- STRUKOVNE STUDIJE(3 godine)
- AKADEMSKE(4 god) ali nije rešen problem:
- ZVANJA ,KVALIFIKACIJA I KOMPETENCIJA

ppt.glzy8.com海量PPT模板免费下载

LOGO

STANJE..nastavak

- NOVI USLOVI UPISA NA VISOKE ŠKOLE
- ...MOGU UPISTI I DRUGI SVRŠENI SREDNJOŠKOLCI
- NOVI SU KURIKULUMI
- NOV STUDIJSKI PROGRAM
- OBAVEZNI I IZBORNI PREDMETI I PRISUSTVO NASTAVI
- SVI PREDMETI SU JEDNOSEMESTRALNI I NOSE ODREĐENI BROJ KREDITA
- NOV METOD OCENJIVANJA
- KOMORA JE IZDALA LICENCE ZA RAD SEŠTRAMASA SREDNIM OBRAZOVANJEM I VIŠIM
- VISOKO OBRAZOVANE SESTRE NEMAJU LICENCU

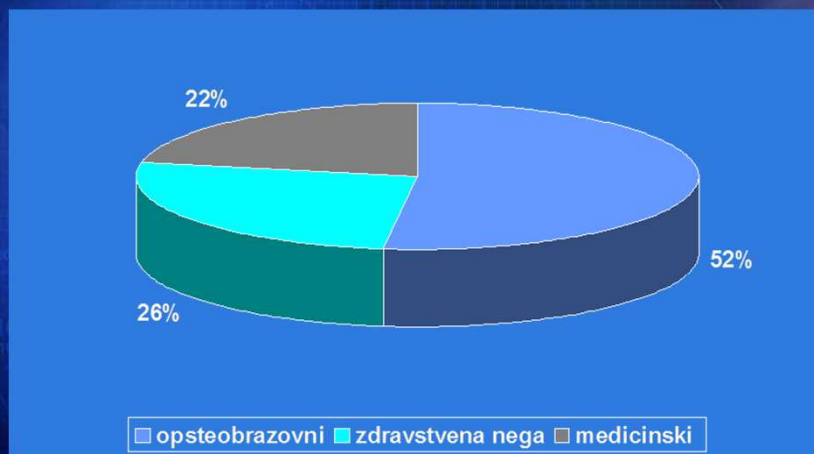
LOGO

OBRAZOVANJE SESTARA SE REALIZUJE :

- **SREDNJI NIVO OBRAZOVANJA**(traje 4 godine)
- **35 DRŽAVNE SREDNJE MEDICINSKE ŠKOLE**
- **6 PRIVATNE SREDNJE MEDICINSKE ŠKOLE**
- **Sa 6 USMERENJA**
 - MEDICINSKA SESTRA-TEHNIČAR
 - PEDIJATRIJSKA SESTRA - TEHNIČAR
 - GIN-AKUŠERSKA SESTRA-TEHNIČAR
 - MEDICINSKA SESTRA - VASPITAČ
 - STOMATOLOŠKA SESTRA
 - ZDRAVSTVENI NEGOVATELJ/ogled

LOGO

KATEGORIJE PREDMETA U SREDNJIM MEDICINSKIM ŠKOLAMA

LOGO

- TEORIJSKI NASTAVA: za sticanje stručnog znanja i veština. Nastavu **pružaju lekari!!!**
- PRAKTIČNA NASTAVA u bloku, vode strukovne sestre -tehničari
- &
- PREKVALIFIKACIJA
- DOKVALIFIKACIJA

LOGO

VISOKO OBRAZOVANJE

- I.Bazično:STRUKOVNE STUDIJE(3 god) 180 ESPB bodova(3615.časova)
- Visoke strukovne skole,državne(2) Visoke strukovne skole,privatne(2)
- Medicinski fakulteti(4)
- *Naziv:Visoka strukovna medicinska sestra/babica*
- SPECIJALIZACIJA(1 god)
- JAVNO ZDRAVLJE
- METODIKA NASTAVE
- NEGA STARIH
- KLINIČKA NEGA
- NEGA U PEDIJATRIJI
- INSTRUMENTARKA
- ANESTEZUJA I REANIMACIJA

ppt.glzy8.com海量PPT模板免费下载

LOGO

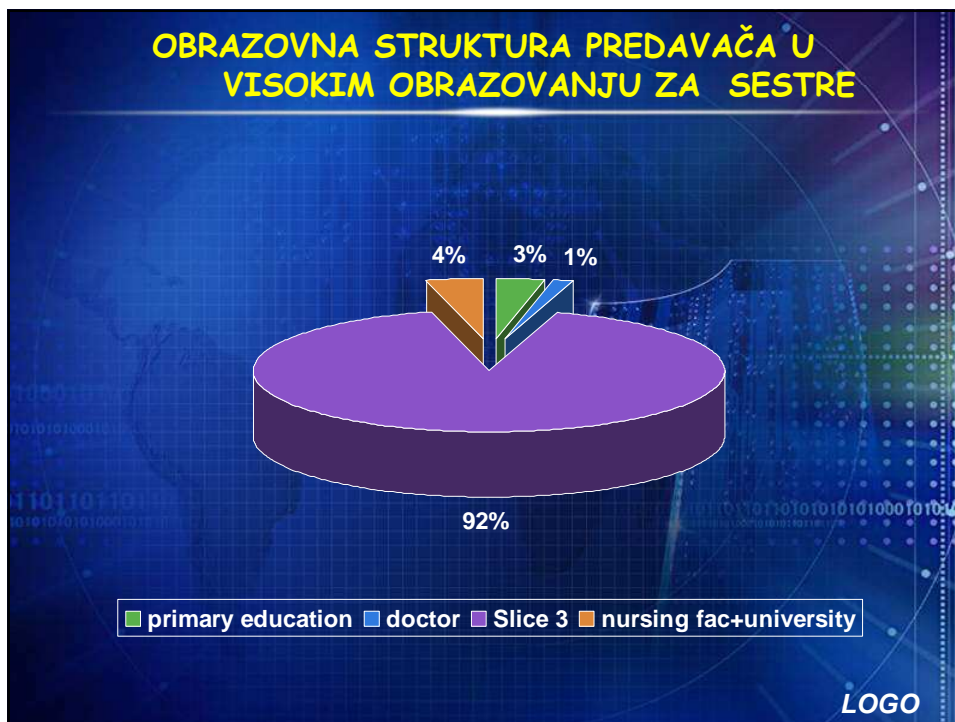
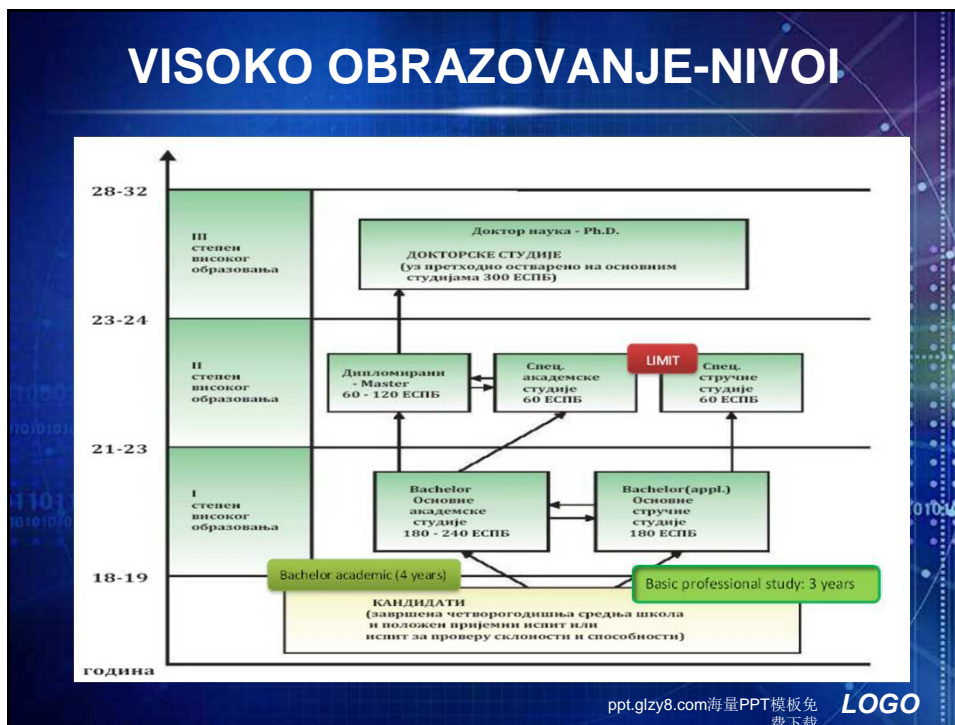
Predlog Nacionalnog okvira kvalifikacija za visoko obrazovanje Srbije (u daljem tekstu : Nacionalni okvir kvalifikacija) usvojio Nacionalni savet za visoko obrazovanje 23. aprila 2010. godine.

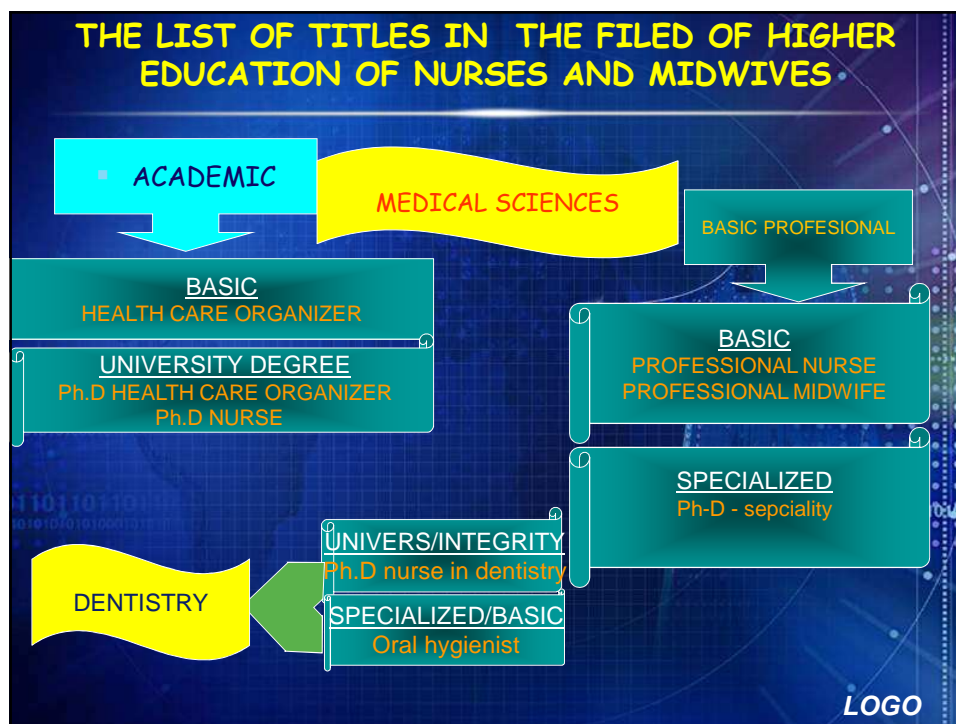
Okvir kvalifikacija EU (nivoi)	Okvir kvalifikacija evropskog prostora visokog obrazovanja (Bologna proces)	Srpski nacionalni okvir kvalifikacija visokog obrazovanja					ESPB	460
		Akademske studije			Strukovne studije			
8	3. ciklus	Докторске BA-3	Специјалистичке BA-26				180	300
7	2. ciklus	Дипломске BA-2a		Интегрисане BA-2a	Медицина BA-2a	Специјалистичке BC-2	120-60	180-240
6	1. ciklus	Основне 3g BA-1a	Основне 4g BA-1b			Основне BC-1	180-240	0

Слика 1.

Степени стручне спреме	Факултет/академија/висока школа/универзитет		Виша школа		Okvir kvalifikacija evropskog prostora visokog obrazovanja (Bologna proces)	Okvir kvalifikacija EU (nivoi)
VIII	Докторат наука				3. ciklus	8
VII-2	Магистратура наука	Специјализација			2. ciklus	7
VII-1	II Степен	Редовне студије (диплома)			1. ciklus	6
VI-2			Специјализација	Студије 2 или 2,5 године	1. ciklus	6
VI-1	I степен			Студије 3 године	Кратки ciklus	5

Слика 2.

i

- **SISTEM OBRAZOVANJA MEDICINSKIH SESTARA I BABIACA JE U STANJU TRANZICIJE**
- **NIJE KONHERENTAN**
- **KONCEPCIJSKI NIJE ZAVRŠEN**
- **NIJE USKLAĐEN SA EU STANDARDIMA**
- **NEDOSTAJE MINIMUM 10 GODINA OSNOVNOG OBRAZOVANJA**
- **U SREDNJIM ŠKOLAMA SE VRŠI PREKVALIFIKACIJA NEZDRAVSTVENIH U ZDRAVSTVENE RADNIKE**
- **NEMA ZAKONA O SESTRINSTVU**
- **NEMA ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ NEZI**
- **SARADNJA IZMEDJU MINISTARASTAVA I STRUKE- SKORO DA NE POSTOJI!!**

LOGO

- ❖ NAŠA ZVANJA NISU USKLAĐENA SA NOMENKLATUROM ZVANJA U EU
- ❖ NAŠE KVALIFIKACIJE NISU MEĐUNARODNO PREPOZNTLJIVE
- ❖ NE POSTOJI JASNA DEFINICIJA ZVANJA-MINISTARSTVA PROSVETE U ODNOSU NA NA OBRAZOVNE PROFILE ZA RAD U ZDRAVSTVU
- ❖ NEKA ZVANJA NE POSTOJE U ZAKONU O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

LOGO

- ❖ STUDENTI NEMAJU HORIZONTALNU I VERTIKALNU PROHODNOST (strukovne studije)
- ❖ POSTOJE RAZLIKE:
 - NASTAVNIM PLANOVIMA
 - FOND ČASOVA NEUJEDNAČEN I KREĆE SE OD 1785 do 3660, ŠTO NIJE DOVOLJNO (Evropski standard je najmanje 4600)
 - ODNOS TEORIJSKE I PRAKTIČNE NASTAVE NEUJEDNAČEN
63% - 37% do 27% - 73% (Evropski standard je 1/3 teorijske i 2/3 praktične nastave)

LOGO

- HIPERPRODUKCIJA KADRA U SREDNJEM OBRAZOVANJU-
- NEZAPOSLENOST
- NE POSTOJI CENTAR BAZE ZNANJA (evidence base)
- NEMA indeksiranih časopisa za sestre,
- Slab pristup internetu kako bi se dobila najnovija saznanja,
- NEMA e-learninga

LOGO

Neke činjenice o stanju u sestrinstvu u Srbiji

- neprohodna obrazovna vertikala
- nedostatak viših medicinskih sestara
- nedovoljan zastupljenost više obrazovanih profesionalca u strukturi zaposlenih sestara
- nemogućnost napredovanja u struci
- radna preopterećenost sestara koja uzrokuje porast zdravstvenih problema u sestrinstvu
- Pada motiviranost mladih za sestrinstvo

LOGO

- ❖ nezainteresovanost za jačanje profesionalne pripadnosti
- ❖ nemogućnost uticaja na donošenje odluka
- ❖ nesigurnost radnih mesta
- ❖ nedostatak saradnje i podrške poslodavaca u kontekstu doživotnog obrazovanja (horizontalno usavršavanje)
- ❖ Nemogućnost procene kvalitete rada
- ❖ Nedostatak vodiča dobre prakse (dva vodiča)
- ❖ Usmerenost na primenu medicinskih saznanja
- ❖ Izolacija profesije od stručne i naučne zajednice (istraživanja, publikacije...)
- ❖ Zastarelost i siromaštvo stručne literature

LOGO

- NA POZICIJAMA GLAVNIH SESTARA - SESTRE SA SREDNJOM ŠKOLOM I/ILI DRUGI PROFILI
- NIZAK PROFESIONALNI I EKONOMSKI STATUS
- ZDRAVSTVENA NEGA JE:
- NEVIDLJIVA,
- NEDEFINISANA
- ZAVISNA
- TEŠKO MERLJIVA

ppt.glzy8.com 海量PPT模板免费下载 LOGO

Put

„SESTRINKA SNAGA je MOĆ“
JEDINSTVEN GLAS SVIH SESTARA SRBIJE

OPREDELILI SMO SE DA
 POŠTUJEMO PRAVNE TEKOVINE EU
 (EU *acquis*), „ono što je usaglašeno“

LOGO

LOGO

Hvala na pažnji!